

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Tarih: 17.7.2012
Sayı: 497

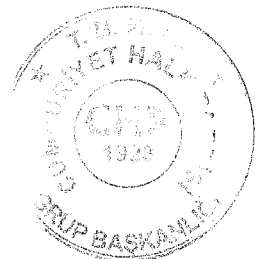
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

26/9/2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Umut Oran
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	01 Ekim 2012		E. No: 2/483	
Ysn.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
17 Temmuz 2012
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
17 Temmuz 2012
No : 128355

GENEL GEREKÇE

Demokratik bir toplumun temel kaidelerinden biri de hak ve özgürlüklerin canlı bir şekilde yaşandığı anayasal özgürlük ortamının korunmasıdır. Nitekim Anayasamızın da 5. Maddesi aynen şu ibareye sahiptir:

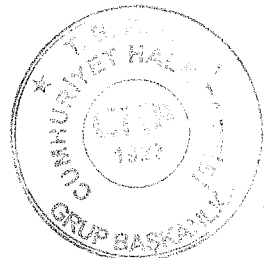
“Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.”

Bu doğrultuda, yasama organının görevlerinden biri de, insan özgürlüklerini kısıtlayan her türlü engeli kaldırmak ve insanların daha özgür yaşaması için gereken ortamı hazırlamak üzere çalışmaktır. Bu amaçla yapılan çalışmalarda, özgürlük ile kamu güvenliği arasında orantılı bir denge kurulmalı, insanların hak ve özgürlüklerinin korunmasına adanmış kamu düzeni ve güvenliği zedelenmeden, temel hak ve hürriyet alanının genişletilmesi hedeflenmelidir.

Türk Ceza Kanunu’nun 220. Maddesinde bulunan düzenleme bu kapsamda değerlendirilmiş olup, düzenlemenin güvenlik ile özgürlük arasındaki dengeyi bozduğu, aşırı güvenlikçi bir anlayışla ortaya konulduğu, subjektif ve karar merciine çok geniş bir takdir yetkisi veren bir alan açtığı görülmüştür. Yargı uygulamasına bakıldığı zaman, normal hayatta suç olmayan kitap yazma, bir toplantı veya gösteriye katılma, ders verme gibi eylemlerin bu madde kapsamında yeniden değerlendirildiği, tek başlarına suç teşkil etmeyen bu eylemlerin örgütün amaçları doğrultusunda birer faaliyet olarak ortaya konduğu ve şahısların hürriyetlerinin kısıtlandığı görülmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin sayısız içtihadına bakıldığı zaman, demokratik bir toplumun temel amacının hak ve hürriyet ortamını korumak ve geliştirmek olduğu görülmektedir. Bu içtihatlar açısından konu ele alındığı zaman, yasal düzenlemenin özgürlük ortamını daralttığı sonucuna kolayca varılmaktadır.

Bu kapsamda yapılan düzenleme ile 220. Maddenin 6 ve 7. Fıkraları kaldırılmış, suçla normal mücadele yöntemleri korunarak, subjektif yargıların belirleyici olmasının önüne geçilmiş, basın özgürlüğünü kısıtlayacak derecede geniş olan diğer fıkra ise yeniden düzenlenerek, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından belirtilen objektif, maddi unsurlara yer verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle “örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek” gibi subjektif yargı ve kanaatler doğrultusunda kişilerin suçlanmasına mahal verebilecek düzenleme kaldırılmıştır. Bu doğrultuda şahısların eylemleri Türk Ceza Kanunu’nda bir suç olarak tasnif ediliyorsa zaten haklarında ceza takibatı yapılması mümkün olacağı için kamu düzeni açısından bir sorun oluşmayacak, buna karşın, yargı pratiğinde ortaya çıkan ve normal fiilleri geniş bir anlatım içerisinde bir örgüt “yararına” bularak, kişileri cezalandırmaya yönelik anti demokratik uygulamalara engel olunacaktır. Yine yasada bulunan ve basın özgürlüğünü engelleyen bir madde yeniden düzenlenmiş, suçun oluşumu için yakın ve açık tehlike oluşturma unsuru ile halk içerisinde kin ve düşmanlığı arttırmak veya bir suç işlemeye teşvik gibi objektif faktörler eklenmiş, bunlarla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin içtihatları doğrultusunda, fikir ve ifade hürriyetini engelleyen uygulamaların önüne geçmek hedeflenmiştir.

Madde 2- Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 3- Bu madde yürütme maddesidir.

26/9/2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi

Madde 1- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 220. Maddesinin (6) ve (7) Numaralı fıkrası kaldırılmış, (8) numaralı fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

“(6) Halkın bir kesimini alenen diğeri aleyhine kışkırtmak veya topluma mensup bireyleri bir suç işlemeye teşvik etmek maksadıyla örgütün veya amacının propagandasını yapan kişi, bu faaliyetinin yakın ve açık bir tehlike oluşturması halinde bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yoluyla işlenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında arttırılır”

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

